

Изх. № 249/21.07.2023

ДО
Председателя на
Комисията по бюджет и финанси към НС
Господин Йордан Цонев

Председателя на
Комисията по икономическа политика и
иновации към НС
Господин Хамид Хамид

От: „Сдружение за модерна търговия“,
ЕИК:175953394, с адрес на управление: гр.
София, бул. „Европа“ №171

Относно: *коментари по предложения за промени в ДОПК и ЗДДС, включени в ПЗР на Закон за бюджета на Република България за 2023 г.*

Предложения във връзка с предвидените в Проекта за Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г. изменения на данъчното законодателство

1. Изменения в ДОПК

1.1. Предвидени изменения според проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г.

Сред предложените в Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта промени в Данъчно осигурителния процесуален кодекс се открояват няколко, които съществено биха засегнали функционирането на сектора на търговията на дребно:

Предвидено е декларирането на всички превози на стоки с висок фискален риск да стане задължително. С изменение е в чл. 127и се вменява се задължение за потвърждаване на получената стока от получател, най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането ѝ на мястото на получаване/разтоварване. С нова ал. 3, 4 и 5 се разширява обхватът на подлежащите на деклариране стоки с висок фискален риск, като се включват стоки, чиито транспорт започва и завършва на територията на страната; стоки с висок фискален риск, чийто транспорт започва на територията на трета страна и завършва на територията на страната; както и при претоварване на територията на

страната на стоки с висок фискален риск, превозвани чрез воден, железопътен или въздушен транспорт.

Направените предложения на са подложени на предварителна оценка на въздействието, която би установила, че те предполагат сериозно допълнително натоварване на задължените лица. Би било необходимо отделянето на значителни човешки и финансови ресурси за обезпечаване на необходимите нови процеси на деклариране.

Предлагаме режимът за деклариране на стоки с висок фискален риск да остане доброволен.

1.2. Предложения за промени в ДОПК

- **Най-значимите затруднения за веригите, свързани с предварителното деклариране, се отнасят до групажните превози.**

В момента е практически невъзможно да се декларира при установените правила и задължението за предоставяне на уникален номер на превоза. Информация за групажните стоки може да се получи от логистичните компании най-рано след като даден камион е натоварен и тръгне от логистичната база. Това е особеност на международния транспорт и логистика, която многократно е представяна на данъчната администрация.

- **Задължение за предоставяне на уникален номер на превоза (УНП) на водача на транспортното средство**

Според установения бизнес модел, който следват търговците на дребно, доставките стандартно се организират от и за сметка на доставчиците, като в повечето случаи се използва международна логистика за изпълнение на услугата по транспорт. Получателите на услугите, които са задължени да предадат УНП на водачите на транспортните средства, нямат договорни отношения и контакт с логистичните компании, съответно не разполагат от една страна с работещ механизъм, по който да могат да вменяват задължения за съхранение и пазене на УНП, а от друга - с пряк комуникационен канал, посредством който УНП да бъде предадено на водача на транспортното средство. Нещо повече, водачите обикновено са от различни националности, говорят различен език от български и комуникацията с тях е силно затруднена, а често и дори невъзможна.

При положение, че получателите предоставят достатъчно пълна информация за всяка отделна доставка, то задължението за предоставяне на УНП е излишно, като в същото

време създава допълнителна административна тежест, а поради посочените по-горе обстоятелства е и невъзможно за изпълнение.

С оглед на изложените аргументи предлагаме задължението за предоставяне на УНП да отпадне.

• **Задължение за деклариране на часа на пристигане на превозното средство съгласно чл. 13, ал. 2, т. 3 и предлаганата от чл. 127и, ал. (12)**

Невъзможно е получателите на доставките да са в състояние да потвърдят час на пристигане. Транспортът се организира и изпълнява стандартно от доставчиците, посредством външна логистична услуга, съответно - получателите на услугите нямат връзка с логистичната компания и водачите на транспортните средства.

Освен това, поради естеството на услугата по международен транспорт, включително непрекъснатите транспортни затруднения, няма как да се предвиди с точност до час времето на пристигането на превозното средство в съответната складова база.

С оглед на изложените аргументи предлагаме да отпадне задължението за посочване на час.

• **Задължение за деклариране на стойността на доставката**

За редица търговци стойността на доставките представлява търговска тайна. Общото задължение за обявяване на стойности пред администрацията е нарушение на принципа на пропорционалност, тъй като във всички случаи, за целите на превенцията, без данни за нарушения се изисква чувствителна информация, с което се засягат техните права и защитени от правото интереси. Предоставяне на информация за стойността на доставката предлагаме да се предвижда само в определени случаи (например, за целите на налагане на обезпечение).

• **Предварително обезпечаване на дължими данъци върху стоки, предмет на фискален контрол**

Проблем и възможни мерки

ДОПК дава възможност стока, върху която органите по приходите са наложили предварителни обезпечителни мерки по чл. 121а от ДОПК, да бъде освободена след предоставяне на обезпечение в пари или безусловна и неотменяема банкова гаранция за конкретната стока/доставка.

В практиката възниква проблем в случаите, в които заповест за стоки по чл. 121а от ДОПК се налага в неработен или неприсъствен ден. Основната дейност на търговците на дребно с бързооборотни стоки предполага доставките да бъдат организирани в кратки

срокове. Всяко забавяне на доставките може да доведе до загуби (брак на стоката, например, ако е бързоразваляща се), както и до потенциални санкции от други държавни органи – например при обявени промоции, стоката за осъществяването на които не може да бъде осигурена поради наложения заповор.

За да не се спира нормалното и безпроблемно протичане на дейността по снабдяване на потребителите с необходимите стоки, като същевременно се гарантира изцяло фискалния интерес, предлагаме в законодателството да бъде въведено предварително обезпечаване на задължения за данъци, които се дължат върху стоки, предмет на фискален контрол, във форма, по ред и начин съвместим с приложимото законодателство и изисквания на Националната агенция за приходите, като например възможност за предварително внасяне по сметка на НАП на парична сума, която сума да се ползва за обезпечаване на задължения за данъци, които се дължат върху стоки, предмет на фискален контрол.

- **Предложения за допълнителни промени**

В допълнение на гореизложеното, предлагаме да се предвиди по аналогия с месечната справка - декларация по ЗДДС възможност за автоматично въвеждане (upload) на файл с информация за доставките. Това предложение отправяме с оглед на мащабите на търговските вериги и значителния брой записи, които трябва да бъдат подготвени. При тази ситуация ръчното въвеждане на данни за всяка доставка, наред с практическите затруднения, може да доведе до възникване на технически грешки.

2. Изменения в ЗДДС.

Предлаганият текст на нова ал. 10 от чл. 123 предвижда деклариране на налични парични средства в касите и вземанията по разчети със собственици, персонал и съдружници.

Подобно задължение на регистрираните за ЗДДС лица представлява допълнителна административна тежест. Самото предложение не е подложено на необходимата оценка за въздействието му. Прави впечатление липсата на диференциация между различните търговци - например, секторът на търговия на дребно получава и обработва плащания в брой като част от основната си дейност. В случаите на големи търговци сумата на парична наличност е динамична и се променя ежедневно, което от една страна поставя високи изисквания за влагане на ресурси за проследяване и деклариране, а от друга предполага невъзможност за предоставяне на точна информация.

Предлагаме изискването да отпадне.

С уважение,

Николай Вълканов
Изпълнителен директор на
Сдружение за модерна търговия